

Palkansaajasäätiö

Säätiön toiminnan tarkoitus ja sen toteuttaminen

Säätiö jatkoi sääntöjensä mukaisen tarkoituksen toteuttamista ylläpitämällä STS-pankkimuseota ja pankin arkistoa sekä edistämällä säästäväisyyttä ja palkansaajien taloudellista tietämystä.

Säätiön toiminta perustui valtuuskunnan vuosille 2001-2003 hyväksymään toimintasuunnitelmaan sekä syyskokouksessa 2002 päätettyihin toimintalinjauksiin. Suunnitelmissa asetettiin tavoitteet sekä säätiön varainhoidolle että sen varsinaiselle toiminnalle.

Toimintavuoden lopulla valtuuskunta hyväksyi säätiölle uuden toimintasuunnitelman ja tavoitteenasettelun vuosiksi 2004-2006.

Toimintakertomus

STS-pankin arkisto ja historia

Perinne- ja historiatoiminnassa käynnistyi merkittävä hanke, kun säätiö päätti kustantaa STS-pankin loppuvaiheiden historian kirjoittamisen ja julkaisemisen. Hanketta valmistelemaan säätiön hallitus perusti 18.2. 2003 historiatoimikunnan, jonka puheenjohtajana toimii kanslianeuvos Maunu Ihalainen. Toimikunnassa on kuusi jäsentä. Historiankirjoittajaksi hallitus valitsi 10.6. 2003 filosofian lisensiaatti Timo Soukolan. Hän aloittaa työnsä vuoden 2004 alusta.

STS-pankkimuseo toimi Työväen Keskusmuseon yhteydessä Tampereella. Toimintavuoden aikana saatettiin päätökseen ”virtuaalimuseohanke”, joka on jatkoa edellisinä vuosina suoritetulle työväen säästöpankkien valokuva-arkiston kuvien tunnistukselle ja luokittelulle. Tärkeimmät valokuvat on saatettu digitaaliseen muotoon ja niistä on koottu näyttely säätiön kotisivuille. Hankkeen on toteuttanut tutkija Petri Tanskanen Työväen Arkistosta.

Myös STS-pankin arkiston hoitoa ja historiaprojektin muuta valmistelua jatkettiin vakiintuneeseen tapaan. Työ STS-pankin historiahankkeen kannalta merkittävimpien henkilöarkistojen luotteloimiseksi jatkui. Projektin tavoitteena on saada tärkeimpiin pankin loppuvaiheen historiaan liittyviin henkilöarkistoihin sisältyvä aineisto järjestetyksi ja historiankirjoituksen käyttöön. Henkilöarkistojen osalta yhteistyökumppanina on Työväen Arkiston ohella Kansan Arkisto.

Apurahat

Säätiön toiminnan painopiste kohdistui edelleen palkansaajien taloudellisen tietämyksen edistämiseen jakamalla stipendejä ja apurahoja tutkimus-, koulutus- ja tiedotusprojekteihin. Apurahatoiminnan valmistelu, koordinointi ja seuranta toteutettiin edelleen apurahatoimikunnassa, johon kuului kuusi jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimi säätiön hallituksen puheenjohtaja Markku Hyvärinen.

Apurahojen jaosta päätti säätiön hallitus. Toimintavuonna jaettiin seuraavat apurahat:

18.2. 2003

Palkansaajien Tutkimuslaitokselle tutkimushankkeeseen "taloudellinen syrjäytyminen" 15 000,- euroa

PT:n ennusteen kehittämiseen 25 000,- euroa

PT:lle palkansaajanäkökulmaa makrotaloudellisessa tutkimuksessa käsittelevään hankkeeseen 15 000,- euroa

PT:lle määräaikaisten työsuhteiden problematiikkaa käsittelevään tutkimushankkeeseen 15 000,- euroa.

Palkansaajien Tutkimuslaitoksen kustantaman Talous ja Yhteiskunta -lehden julkaisemiseen 25 000,- euroa.

TSL:lle 46 000,- euroa koulutusprojektiin "kestävä hyvinvointi. Koulutus sisältää kolme näkökulmaa: globaali kehitys, alueellinen kehitys ja kansalaisten osallistuminen.

Kansan Sivistystyön Liitolle 20 000,- euroa kansalaisten käsityksiä aatteesta sekä talouden ja hyvinvointiyhteiskunnan rakennetta koskevaan seminaari- ja tiedotushankkeeseen.

Professori Juha Siltalalle henkilökohtaisena stipendinä 9000,- euroa tutkimuksen Työelämän muutos hyperkilpailuun" jatkamiseen.

Silta ry:lle 1000,- euroa seminaariin "Onko hyvinvointivaltion eetos ehtymässä".

Valtiontalouden Tutkimuskeskukselle/Ossi Korkeamäelle 9000,- euroa väitöskirjatutkimuksen jatkamiseen.

10. 6. 2003

Timo Soukolalle STS-pankin historia-aineistoon perehtymiseen 10 000,- euroa.

17.9. 2003

Työväen Sivistysliiton seminaarihankkeisiin 15 000,- euroa.

TSL:lle ja Arbetarbladetille 9000,- euroa talousseminaarin järjestämiseen.

Työväen Akatemialle 5 000,- euroa talouspoliittisen koulutuksen järjestämiseen.

Kansan Sivistystyön Liitolle 24 000,- euroa koulutusprojektiin "Talous, demokratia ja vasemmiston haasteet".

Elisa Riihimäelle väitöskirjatutkimuksen aineiston hankintakustannuksiin 6000,- euroa.

Lisäksi on osana säätiön tavanomaisia toimintakuluja tuettu STS-pankin toimintaan liittyvien arkistojen järjestämistyötä ja STS-pankkikillan toimintaa.

Yhteensä 249 000,- euroa

Säätiön talouden kehitys

Sijoitustoiminnan kannalta tarkasteltuna 2003 oli suhteellisen hyvä ja olennaisesti parempi kuin kolme sitä edeltänyttä vuotta.

Helsingin pörssin HEX-indeksi laski alkuvuodesta tuntuvasti, mutta nousi loppuvuodesta hieman lähtötasoaan korkeammalle. Portfolioindeksi, jossa yksittäisen osakkeen paino on rajoitettu korkeintaan kymmeneen prosenttiin, nousi runsaat 12 %. Maailmanlaajuisesti tarkasteltuna osakekurssit kehittyivät vielä paremmin.

Myös säätiön varallisuuden arvo kehittyi toimintavuoden aikana hyvin. Kun omaisuuden käypä arvo vuoden alkaessa oli noin 25 milj. euroa, se oli vuoden lopulla kasvanut jo lähes 30 milj. euroon. Säätiön tulos kääntyi vahvasti voitolliseksi. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 1 732 145,39 euroa (alijäämä 1461 967,16 euroa vuonna 2002).

Sijoitustoiminnan kuluihin kirjattiin arvonalennuksia osakkeista ja osuuksista yhteensä 63 022,7 euroa ja arvonalennusten palautuksia 1 442 348,22 euroa. Arvonalennusten, palautusten ja varainhoitopalkkioiden nettovaikutus tilikauden tulokseen oli euroa. Sijoitustoiminnan valmistelusta, koordinoinnista ja toteutuksesta huolehti kolmijäseninen sijoitustoimikunta, jonka puheenjohtajana toimi Raimo K. Mäkelä.

Säätiön hallinto

Valtuuskunta

Säätiön valtuuskunnan jäsenten lukumäärä oli 29. Sääntöjen mukaan kolmannes jäsenistä on vuosittain erovuorossa. 27.11. 2003 pidetyssä valtuuskunnan kokouksessa valtuuskunnan jäsenmääräksi vahvistettiin edelleen 29.

Valtuuskunnan jäseniä vuonna 2003 olivat:

Matti Ahde
Lasse Eskonen
Esko Grekelä
Aarne Heikkilä
Eero Hoffrén
Soili Häkkinen
Eero Hämäläinen
Erkki Jaakkola
Kai Kalima
Jukka Kinos
Juhani Lahtinen
Pekka Lahtinen
Antti Mäkinen
Juha Mäkinen
Tauno Mäkinen
Heikki Nykänen
Simo Ojanen
Helena Pihlajasaari
Markku Puurula

Jussi Ranta
Ossi Roininen
Matti Semi
Yrjö Suuniittu
Jukka Tamminen
Anne Tervo
Liisa Vannekari
Reijo Vrang
Harri Ylönen

Valtuuskunta on pitänyt kaksi kokousta: 20.5. 2003 ja 27.11. 2003.
Valtuuskunnan puheenjohtajana on toiminut apulaiskaupunginjohtaja Lasse Eskonen

Valtuuskunnan syyskokous valitsi puheenjohtajaksi edelleen Lasse Eskosen, I varapuheenjohtajaksi Jukka Tamminsen ja II varapuheenjohtajaksi Aarne Heikkilän.

Valtuuskunnan erovuoroiset jäsenet Matti Ahde, Lasse Eskonen, Aarne Heikkilä, Eero Hoffrén sekä Esko Grekelä, Erkki Jaakkola ja Jukka Tamminen valittiin uudelleen. Eero Hämäläisen tilalle valittiin Maarit Feldt-Ranta ja Kai Kaliman tilalle Jouko Sillanpää, kaikki vuoden 2006 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Valtuuskunnan kevätkokouksessa sijoitusjohtaja Vesa Lehto esitti katsauksen osake- ja korkomarkkinoiden kehitykseen vuosina 1998-2003 ja asiamies kävi läpi säätiön sijoitustoiminnan keskeiset tapahtumat samalta ajanjaksolta.

Hallitus ja asiamies

Säätiön hallituksen jäsenmäärä on ollut kaksitoista. Hallitukseen ovat vuonna 2003 kuuluneet seuraavat jäsenet:

Markku Hyvärinen puheenjohtaja
Maunu Ihalainen varapuheenjohtaja
Matti Tokkari varapuheenjohtaja
Jari Jääskeläinen
Arpo Heinonen
Markku Koskinen
Tanja Vihersaari
Raimo K. Mäkelä
Paula Ojala-Ruuth
Maj-Len Remahl
Risto Salonen

Martti Turkka

Säätiön hallitus on kokoontunut viisi kertaa. Säätiön osa-aikaisena asiamiehenä on toiminut OTL Tuomas Harpf.

Hallituksen erovuorossa olleet jäsenet Arpo Heinonen, Markku Hyvärinen, Paula Ojala-Ruuth ja Risto Salonen valittiin valtuuskunnan syyskokouksessa uudelleen hallituksen jäseniksi kolmivuotiskaudeksi 2004-2006.

Tilintarkastajat

Säätiön varsinaisina tilintarkastajina ovat toimineet KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab ja HTM Matti Pirnes sekä varalla HTM Martti Haapakoski. Valtuuskunnan syyskokous valitsi entiset tilintarkastajat jatkamaan tehtävissään.

Säätiön Internet-sivut

Säätiöllä on Internet-kotisivut osoitteessa www.palkansaajasaatio.fi. Kotisivuilla kerrotaan säätiön historiasta ja toiminnasta sekä säätiön jakamista apurahoista. Sieltä on myös linkki STS-pankin historiaa käsittelevään valokuvanäyttelyyn, eli ns. "virtuaalimuseoon". Kotisivuilta löytyvät myös säätiön tilinpäätökset ja toimintakertomukset.

Tulevaisuuden näkymät

Säätiön varsinainen toiminta jatkuu sääntöjen määrittämällä tavalla entisten vuosien kaltaisena. Vuonna 2004 jaettavien apurahojen ja avustuksien määrä kasvaa 280 000:een euroon. Toiminnan painopisteet perustuvat säätiön valtuuskunnan syyskokouksessaan 27.11. 2003 hyväksymään vuosien 2004-2006 toimintasuunnitelmaan.

Tilikauden tulos

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 1 732 145,39 euroa (alijäämä 1 461 967,16 euroa vuonna 2002). Hallitus esittää, että ylijäämä siirretään edellisten tilikausien alijäämä -tilille.

PALKANSAAJASÄÄTIÖ

TULOS LASKELMA

	01.01.- 31.12.2003	01.01.- 31.12.2002
VARSINAINEN TOIMINTA		
STS-PANKKIMUSEO		
Kulut	-26 500,00	-29 451,20
STS-PANKIN ARKISTO JA HISTORIA		
Kulut	-40 000,00	-36 000,00
APURAHAT JA AVUSTUKSET		
Kulut	-253 461,48	-239 391,46
YHTEISET KULUT		
Kulut		
Henkilöstökulut	-76 369,29	-63 611,22
Poistot	-849,43	-1 132,58
Muut kulut	-46 595,47	-54 148,35
	-123 814,19	-118 892,15
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-443 775,67	-423 734,81
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Osinkotuotot	409 655,00	366 284,00
Korkotuotot	178 377,65	223 934,17
Vuokratuotot	269 551,35	267 656,88
Myyntivoitot	433 329,40	175 216,69
Muut rahoitustuotot	990 453,02	0,00
	2 281 366,42	1 033 091,74
Kulut		
Korkokulut	0,00	-11,32
Myyntitappiot	-25 687,28	0,00
Muut rahoituskulut	-79 758,08	-2 071 312,77
	-105 445,36	-2 071 324,09
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	2 175 921,06	-1 038 232,35
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 732 145,39	-1 461 967,16

T A S E

	31.12.2003	31.12.2002
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto	2 548,29	3 397,72
Muut aineelliset hyödykkeet	3 363,76	3 363,76
	5 912,05	6 761,48
SIJOITUKSET		
Muut osakkeet ja osuudet	19 036 778,23	18 868 541,37
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	1 709 127,56	2 420 097,32
	20 745 905,79	21 288 638,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Siirtosaamiset	2 279 262,30	96 566,89
	2 279 262,30	96 566,89
RAHAT JA PANKKISAAMISET	86 703,99	11 477,22
	2 365 966,29	108 044,11
	23 117 784,13	21 403 444,28
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	42 046 981,62	42 046 981,62
Edell. tilikausien ali-/ylijäämä	-20 705 270,59	-19 243 303,43
Tilikauden yli-/alijäämä	1 732 145,39	-1 461 967,16
	-18 973 125,20	-20 705 270,59
	23 073 856,42	21 341 711,03
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Ostovelat	0,00	3 794,43
Siirtovelat	22 676,43	16 096,27
Muut velat	21 251,28	41 842,55
	43 927,71	61 733,25
	23 117 784,13	21 403 444,28